

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 30.8.2011
KOM(2011) 516 lõplik

2011/0223 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 810/2009, millega
kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Alates 5. aprillist 2010 kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri¹. Kõnealuse määruse sätete praktilise kohaldamise juhised on koostatud vastavalt viisaeeskirja artiklile 51 komisjoni otsusega, mis on vastu võetud 19. märtsil 2010 ja millega kehtestatakse viisataotluste menetlemise ja välja antud viisade muutmise käsiraamat².

Käsiraamatu koostamise ajal ilmnes, et artikli 3 lõike 5 punktide b ja c sõnastus on ebaselge:

- (a) artikli 3 lõike 5 punktist b, kus on sätestatud, milliste konkreetsete riikide elamisloaga isikud on vabastatud lennujaama transiidiviisa nõudest, on jäänud välja viide nendele Euroopa Liidu liikmesriikidele, kes ei osale kõnealuse määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis'* sätteid veel täies mahus (praegu Bulgaaria, Iirimaa, Küpros, Rumeenia ja Ühendkuningriik);
- (b) artikli 3 lõike 5 punktist c, kus on sätestatud, milliste konkreetsete riikide viisaga isikud on vabastatud lennujaama transiidiviisa nõudest, on jäänud välja viide nendele Euroopa Liidu liikmesriikidele, kes ei osale kõnealuse määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis'* sätteid veel täies mahus (praegu Bulgaaria, Iirimaa, Küpros, Rumeenia ja Ühendkuningriik).
- (c) Lisaks ilmnes käsiraamatu koostamise ajal, et artikli 3 lõike 5 punkti c on võimalik tõlgendada kahel eri viisil. Seepärast tuleks täpsustada, et isikud, kellele need Euroopa Liidu liikmesriigid, kes ei osale kõnealuse määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis'* sätteid veel täies mahus, või konkreetselt nimetatud kolmandad riigid on andnud viisa, on lennujaama transiidiviisa nõudest vabastatud, kui nad reisivad viisa andnud riiki või muusse kolmandasse riiki või kui nad saavad pärast viisa kasutamist riigist, kes viisa andis (kuid mitte muust kolmandast riigist).
- (d) Viide Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevatele riikidele on ülemäärane, kuna artikli 3 lõike 5 punktiga a on juba hõlmatud nii liikmesriigid kui ka muud Schengeni *acquis'*ga ühinenud riigid, kelle suhtes kõnealust sätet kohaldatakse nende ühinemist käsitleva lepingu või protokolli tulemusena.

Enne 2010. aasta aprilli reguleeriti kolmandate riikide kodanike vabastamist lennujaama transiidiviisa nõudest ühiste konsulaarjuhiste ja ühismeetme 96/197/JSK³ sätetega. Nimetatud sätteid kohaldati kõikide konkreetse riigi kodanike suhtes, välja arvatud juhul, kui neil oli Iirimaa, Ühendkuningriigi või teatava kolmanda riigi (Kanada, Ameerika Ühendriigid, Jaapan jm) elamisluba, sest sel juhul eeldati, et kõnealune isik ei kujuta ebaseadusliku sisserände seisukohast Schengeni riikide jaoks ohtu.

2008. aastal algatasid teatavad liikmesriigid ühiste konsulaarjuhiste 3. lisa muutmise, mille tulemusena sätestati, et teatava kolmanda riigi viisaga isikud vabastatakse samal põhjusel lennujaama transiidiviisa

¹ ELT L 243, 15.9.2009.

² K(2010) 1620 (lõplik).

³ EÜT L 63, 13.3.1996, lk 8.

nõudest, kui nad reisivad viisa andnud kolmandasse riiki (või Iirimaale või Ühendkuningriiki) või muusse kolmandasse riiki. Kõnealused isikud on lennujaama transiidiviisa nõudest vabastatud samuti juhul, kui nad saavad pärast viisa kasutamist riigist, kes viisa andis. Nad ei ole aga nõudest vabastatud juhul, kui nad saavad muust kui neile viisa andnud kolmandast riigist, sest neil ei ole sel juhul ühegi artikli 3 lõike 5 punktis c nimetatud riigi kehtivat viisat ja seepärast ei saa enam eeldada, et nad ei kujuta ebaseadusliku sisserände seisukohast ohtu Schengeni riikidele.

Kõnealused sätted oli kavas võtta vastu viisaeeskirjas, kuid selle artikli 3 lõike 5 punktide b ja c sõnastusest jäid välja olulised osad ning see muudab õigusliku olukorra ebaselgeks.

Käsiraamatu koostamise ajal kaaluti võimalust lahendada probleem juhist kaudu, mis selgitaksid kõnealuste sätete eesmärki. Kuna käsiraamatuga ei saa kehtestada liikmesriikide jaoks siduvaid kohustusi, tuleb siiski muuta viisaeeskirja, et tagada õiguskindlus ja eeskirja ühtlane kohaldamine. Lisatav täpsustus on nii reisijate kui ka lennuettevõtjate jaoks praktilise tähtsusega.

Käesolev ettepanek piirdub tehniliste muudatustega, mis täpsustavad olemasolevat teksti.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Mõlemat käesolevas ettepanekus käsitletavat küsimust on arutanud viisakomitee ja viisatöörühm ning komisjon on saanud liikmesriikide toetuse viisaeeskirja piiratud muutmise algamiseks.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Viisaeeskirja artikli 3 lõike 5 punkte b ja c tuleks muuta, et teha järgmine täpsustus:

- kolmandate riikide kodanikud on lennujaama transiidiviisa nõudest vabastatud ka juhul, kui neil on sellise liikmesriigi kehtiv viisa või elamisluba, kes ei kohalda ühist viisapoliitikat täies mahus;
- kõnealused isikud on kehtiva viisa olemasolu korral lennujaama transiidiviisa nõudest vabastatud juhul, kui nad reisivad viisa andnud kolmandasse riiki või muusse kolmandasse riiki ning kui nad saavad pärast viisa kasutamist kolmandast riigist, kes viisa andis.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Õiguskindluse ja läbipaistvuse tagamiseks on vaja täpsustada lennujaamade rahvusvaheliste alade transiidieeskirju.
- (2) Kolmandate riikide kodanikud, kellelt nõutakse vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 3 lõigetele 1 ja 2 lennujaama transiidiviisat, on kõnealusest nõudest vabastatud, kui neil on liikmesriigi, Ameerika Ühendriikide, Jaapani või Kanada kehtiv viisa või liikmesriigi, Ameerika Ühendriikide, Andorra, Jaapani, Kanada või San Marino kehtiv elamisluba. Tuleks täpsustada, et ette nähtud erandit kohaldatakse kõnealuste isikute suhtes ka juhul, kui neil on sellise Euroopa Liidu liikmesriigi kehtiv viisa või elamisluba, kes ei osale nimetatud määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis'* sätteid veel täies mahus.
- (3) Kui kõnealustel isikutel on kehtiv viisa, tuleks erandit nende suhtes kohaldada juhul, kui nad reisivad viisa andnud riiki või muusse kolmandasse riiki ja kui nad saavad pärast viisa kasutamist riigist, kes viisa andis.
- (4) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁴ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ⁵ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.

⁴ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁵ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

- (5) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁶ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁷ artikliga 3.
- (6) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL⁸ artikliga 3.
- (7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolliga artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (8) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes;⁹ seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (9) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes;¹⁰ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (10) Küprose puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 tähenduses.
- (11) Käesolev määrus on akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

⁶ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁷ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

⁸ ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

⁹ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

¹⁰ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 3 lõike 5 punktid b ja c asendatakse järgmisega:

- „b) kolmandate riikide kodanikud, kellel on sellise Euroopa Liidu liikmesriigi kehtiv elamisluba, kes ei osale käesoleva määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis*' sätteid veel täies mahus, või kellel on üks V lisas loetletud Andorra, Kanada, Jaapani, San Marino või Ameerika Ühendriikide kehtivatest elamislubadest, mis tagab nende tingimusteta tagasivõtmise;
- c) kolmandate riikide kodanikud, kellel on sellises Euroopa Liidu liikmesriigis, kes ei osale käesoleva määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis*' sätteid veel täies mahus, Kanadas, Jaapanis või Ameerika Ühendriikides kehtiv viisa, kui nad reisivad viisa andnud riiki või muusse kolmandasse riiki või kui nad saavad pärast viisa kasutamist riigist, kes viisa andis;”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub [kahekümnendal] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
President

Nõukogu nimel
eesistuja